

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Vahendus](#) > [Lepitamine Perekonnaõiguslike Vaidluste Puhul](#) >

Lepitamine perekonnaõiguslike vaidluste puhul

Vahendusest võib olla abi eelkõige piiriülestes perekonnaasju puudutavates vaidlustes ning olukordades, kus üks vanem on lapse teise vanema tahte vastaselt ära viinud. Pere-konnaasjad võivad olla nii eravaidlused kui ka olukorrad, kuhu on kaasatud ametiasutused.

1 Mis on piiriülene vahendus?

Piiriülene vahendus on protsess, mida juhivad üks erapooletu kvalifitseeritud kolmas isik – vahendaja. Vahendajaid võib olla ka mitu. Vahendajal ei ole õigust otsuseid teha, kuid ta aitab pooltel suhtluse taastada ja neil probleemid ise lahendada.

Kui asi puudutab last, on kokkuleppe tulemusel saavutatud lahendus rätseplahendus, millega tagatakse, et vanemate tehtavates otsustes võetak arvesse lapse huve.

Perekonnaasjad on näiteks järgmised: vanemlik vastutus ja suhtlusõigus, lapserööv, lapse kaitse meetmed, lapse või endise partneri ülalpidamine ja muud abielulahutuse või lahuselu tagajärjed.

Pooli kutsutakse võtma vastutust perekonda puudutavate otsuste tegemise eest ja proovima lahendada konfliktid kõigepealt kohtuväliselt.

Seega võib vahendus luua soodsa õhkonna konstruktiivseks aruteluks ja tagada vanemate võrdse kohtlemise, milles arvestatakse ka lapse huve.

Lisateavet leiab järgmistelt veebilehtedelt:

- [Vahenduse põhimõtted ja etapid](#)
- [Kuidas see toimib?](#)
- [Kulud](#)
- [Õiguslik kontekst](#)

Üksikasjaliku teabe saamiseks konkreetse riigi kohta klõpsake selle riigi lipul.

2 Kuidas see toimib?

Poolid võivad kasutada vahendust kõikides liikmesriikides. Mõnes liikmesriigis võib kohtunik paluda pooltel proovida vaidlus lahendada vahenduse teel.

Kui mõlemad pooled on nõus vahendust kasutama, koostab valitud vahendaja vahenduse ajakava. Vahendaja valimine sõltub konkreetsest riigist. Lisateavet leiab käesoleva lehe paremas küljes asuvatelt liikmesriikide veebilehtedelt.

Õigusesindaja võib anda pooltele õiguslast teavet, millele tuginedes nad saavad teha teadlikke otsuseid.

Vahenduse teel sõlmitud kokkulepped võib tunnistada täidetavaks, kui pooled nii soovivad. Sellise kinnituse võib

näiteks saada, kui kohus annab oma nõusoleku või kui notar need tõestab.

Õigusesindaja võib vahenduse teel sõlmitud kokkuleppe üle vaadata, et tagada selle õigusjõud kõikides asjaomastes õigussüsteemides.

3 Kes võiks vahendust kasutada?

- Pooltel on võimalik vaidluse tulemust mõjutada.
- Vahendus on kasutajasõbralik vaidluse lahendamise viis, kus pooltel on otsustav roll.
- Vahenduse raames on võimalik vaidlusküsimuse ulatust kontrollida ja kohendada.
- Pooled ise võivad teha otsuseid ja sõlmida kokkuleppeid, kuid neid ei sunnita selleks.
- Vahendust kasutades ei kaota pool õigust kohtusse pöörduda või kohtumenetlust jätkata.
- Võidavad mõlemad vahenduse pooled.
- Vahendaja on erapooletu eriväljaõppega abiline, kes aitab pooltel olukorda ise lahendada.
- Vahendus on kohtumenetlusega võrreldes suhteliselt odav.
- Vahendus on suhteliselt kiire. Kohtumised saab kokku leppida pooltele sobival ajal ja sobivas kohas.
- Vahendus aitab leida paindlikud ja konkreetset olukorda arvestavad lahendused ning aitab säilitada või luua poolte vahel konstruktiivseid suhteid edaspidiseks suhtluseks.
- Vahenduse korral saab kasutada õigusesindaja tuge ja nõu.
- Vahendus võib vähendada edaspidiseid kohtuvaidlusi.

See link viib teid [vahendajate](#) lehele.

4 Vahenduse piirangud

Kui on näha, et asja ei saa vahenduse teel lahendada või kui üks pool või mõlemad pooled ei soovi vahendust proovida, on vajalik kohtu sekkumine. Kui juhtumi lahendamiseks kaalutakse vahenduse sobivust, tuleb erilist tähelepanu pöörata võimalikele riskidele, nagu näiteks koduvägivald ja selle ulatus, uimastite või alkoholi kuritarvitamine, lapse ahistamine jne. Vahendaja või vahendusorganisatsioon kaalub vahenduse sobivust juhtumipõhiselt asja puudutavate standardite alusel.

4.1

[Practitioners' Tool: Cross-Border Recognition and Enforcement of Agreements Reached in the Course of Family Matters Involving Children](#) (praktikute abivahend lastega seotud perekonnaasjade menetlemise käigus saavutatud kokkulepete piiriüleseks tunnustamiseks ja täitmiseks)

■ Viimati uuendatud: 08/10/2025

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.